

N° *W39* *G*

Rep. Nr. 2014/ *862*

Databanken

8ste kamer

27.1.2014

5170 ARREST

ARREST

Het Hof van Beroep te BRUSSEL, achtste kamer, na beraadslaging, spreekt volgend arrest uit :

A.R. nr. 2011/AR/2809

INZAKE VAN :

N.V. PINAKES, met maatschappelijke zetel te 1030 Brussel, Paviljoenstraat 9,

appellante,

✓ vertegenwoordigd door Meester Dries Pattyn, advocaat te 8200 Brugge, Rijselstraat 274;

TEGEN :

1. **N.V. ACTIVE**, met maatschappelijke zetel te 1731 Zellik, Z.1. Researchpark 20 B.20,

2. **N.V. EFFECTIVE MEDIA**, met maatschappelijke zetel te 1731 Zellik, Z.1. Researchpark 20 B.20,

geïntimeerden,

✓ vertegenwoordigd door Meester Koen Belmans, advocaat te 2440 Geel, Possonsdries 7.

Het hoger beroep is gericht tegen een vonnis d.d. 1 september 2011 dat door de rechtbank van koophandel te Brussel werd uitgesproken.

Er wordt geen akte van betekening voorgelegd.

712 + outkwaliteit

Het verzoekschrift tot hoger beroep werd tijdig en formeel regelmatig neergelegd op de griffie van het hof op 8 november 2011.

I. Relevante feiten

1. Appellante is de producent en eigenaar van de databank Pinakes. Zij stelt deze databank ter beschikking van haar klanten onder de vorm van het verlenen van een gebruiksrecht tegen betaling.

2. Geïntimeerden behoren tot dezelfde groep en hebben als activiteit de uitgave van tijdschriften voor de automobiel- en transportsector en wagenparkbeheerders.

3. Appellante voegt controleadressen (fictieve namen op een bestaand adres) toe aan de inhoud van de door haar geleverde en de door de klant gedownloadte gegevens.

Op één van deze controleadressen ontving appellante het tijdschrift Fleet, aflevering 60, juni 2008, met als afzender de NV Effective Media.

Op hetzelfde controleadres ontving appellante het tijdschrift In Motion, 7de jaargang, aflevering 25, augustus 2008. Op het bijgevoegde verzendingsblad wordt vermeld: "verzonden door: General Motors Belgium NV". In de colofon wordt de NV Active vermeld in de rubriek Concept en Creatie.

4. Bij aangetekend schrijven van 18 september 2008 werd de NV Effective Media door appellante in gebreke gesteld wegens ongeoorloofd gebruik van de Pinakes-databank met betrekking tot de tijdschriften Fleet

en In Motion.

Hierop werd op 3 oktober 2008 geantwoord door de heer Bart Jacobs, managing director (bart.jacobs@activemail.be) als volgt:

"Ik schrijf u in hoedanigheid van gebruiker van de adresbestanden van Effective Media, aan wie uw claim gericht is en zijnde de eigenaar van de bewuste adresbestanden. Zoals telefonisch toegelicht kunnen wij onmogelijk antwoorden op uw claim indien wij niet kunnen controleren over welk adres het gaat. Wij hebben nooit met u gewerkt, en ook onze klanten/opdrachtgevers beweren geen link met u te hebben. Als mediabedrijf verzamelen wij continu adressen om onze eigen adresbestanden te verrijken. Wij beschikken over een bestand van ca. 60.000 gekwalificeerde adressen van wagenparkbeheerders en beslissers in de autosector. Deze adressen gebruiken wij voor de verzending van onze eigen magazines, maar ook voor opdrachten van klanten. Het spreekt voor zich dat wij nooit ofte nimmer adressen zullen gebruiken waarop een gebruiksrecht zit. Om die reden zijn wij uiteraard bereid om adressen die verkeerdelijk in ons bestand zouden zijn gekomen, meteen en definitief te schrappen. Evenwel hebben wij geen weet van nieuwe adressen van overheidsdiensten die ons sinds begin 2008 zijn toevertrouwd of die wij zelf hebben gezocht. Vandaar onze uitdrukkelijke vraag tot bekendmaking van het adres waarop u uw claim baseert, zodat wij de herkomst ervan kunnen traceren. (...)."

Op 3 oktober 2008 werd hierop door appellante geantwoord als volgt:

"Geachte heer Jacobs

Dank voor uw bericht.

Een van de controleadressen is Gemeentebestuur van Genk, Erik De Schouwer, Dieplaan 2, 3600 Genk.

Ik wijs u er op dat het voor ons er niet toe doet of u te goeder trouw bent of niet. Indien u geen geldig gebruiksrecht kunt voorleggen, maakt u immers inbreuk op onze intellectuele eigendomsrechten."

Hierop volgde een e-mail d.d. 7 oktober 2008 van de heer Bart Jacobs, managing director, met het volgende bericht: *"Bedankt voor het adres, we zoeken inmiddels uit waar het vandaan komt. Ik houd u op de hoogte".*

Op 15 oktober 2008 volgde een tweede e-mail van de heer Jacobs met de volgende tekst:

"Het adres in kwestie bleek van bij GM Belgium te komen. Zij kijken momenteel op hun beurt na vanwaar zij het hebben gekregen. Dit is niet evident, want het zou ergens in 2007 in hun (en ons) bezit zijn gekomen en het is niet meteen traceerbaar."

Op 29 oktober 2008 stuurde appellante een aangetekende ingebrekestelling aan de NV Effective Media met het volgende: *"Wij noteren dat de gegevens afkomstig zijn van General Motors en dat u bevestigt dat ze wel degelijk geïmporteerd werden in uw centrale databank, die gebruikt wordt voor de zendingen van andere klanten. Derhalve herhalen wij dat u een inbreuk heeft gepleegd op de intellectuele eigendomsrechten van NV Pinakes en wel door gebruik te maken van onze databank zonder onze voorafgaande toestemming te vragen."*

Op 31 oktober 2008 schreef de heer Jacobs:

"(...) Wij hebben het vernoemde adres (...) gecontroleerd met GM Belgium. Het betreft een bestaand adres, waar de gemeentelijke

aankoopdienst voor de voertuigen is gevestigd. Voor GM Belgium is dit een bestaand commercieel adres, dat zij zelf hebben gevonden uit hun prospectie en contactname met gemeentebesturen. U kunt onmogelijk eigendomsrecht claimen op adressen van openbare besturen die voor elk bedrijf dat op het domein actief is, toegankelijk zijn. (...)."

Appellante antwoordde op 5 november 2008 dat de gebruikte naam van het controleadres een fictieve naam is. Verder schreef appellante: *"Derhalve bewijst dit gegeven dat uw bestanden wel degelijk uit onze databank afkomstig zijn en in uw centrale databanken werden geïmporteerd, aangezien de naam terugkomt zowel bij het door ons ontvangen In Motion als bij uw magazine Fleet. Samengevat: met uw vermelding van de naam Erik De Schouwer bewijst uzelf dat u 2x de gegevens uit de Pinakes-databank hebt gehaald".*

Vervolgens werden beide geïntimeerden door de raadsman van appellante in gebreke gesteld bij brief van 27 januari 2009.

II. Voorwerp van het hoger beroep

5. Appellante is tot dagvaarding overgegaan van geïntimeerden op 23 maart 2009.

In het bestreden vonnis van 1 september 2011 werden de vorderingen van appellante afgewezen.

In graad van hoger beroep verzoekt appellante het bestreden vonnis te vernietigen en opnieuw recht doende, haar oorspronkelijke vorderingen ontvankelijk en gegrond te verklaren, en dienvolgens:

Met betrekking tot de vordering tot staking:

Vast te stellen en te zeggen voor recht dat NV Active door gegevens van de databank Pinakes onrechtmatig te raadplegen, op te halen, op te slaan en te gebruiken voor de verzending van het tijdschrift In Motion, 7de jaargang, aflevering 25, augustus 2008, een inbreuk heeft gepleegd op de intellectuele eigendomsrechten van appellante op de databank Pinakes, met name het auteursrecht en het recht van de producenten van databanken van appellante;

Vast te stellen en te zeggen voor recht dat NV Effective Media door gegevens van de databank Pinakes onrechtmatig te raadplegen, op te halen, op te slaan en te gebruiken voor de verzending van het tijdschrift Fleet, aflevering 60, juni 2008, alsmede door deze gegevens ter beschikking te stellen aan NV Active, een inbreuk heeft gepleegd op de intellectuele eigendomsrechten van appellante op de databank Pinakes, met name het auteursrecht en het recht van de producenten van databanken van appellante;

Geïntimeerden te bevelen om deze inbreuk te staken;

Geïntimeerden verbod op te leggen om onrechtmatig de databank Pinakes te raadplegen, er gegevens uit op te halen en deze gegevens of de eerder onrechtmatig geraadpleegde en opgehaalde gegevens te gebruiken, op te slaan, op te vragen, te hergebruiken of te verspreiden onder eender welke vorm en voor eender welk doel, op straffe van verbeurdverklaring van een dwangsom van 1.000 euro per overtreding van voormeld verbod vanaf de betekening van het tussen te komen arrest;

Geïntimeerden te bevelen om binnen de 14 dagen na betekening van het tussen te komen arrest de door hen opgehaalde en gebruikte gegevens op

hun kosten te vernietigen door deze op onherroepelijke wijze van hun informaticasystemen te wissen, op straffe van verbeurdverklaring van een dwangsom van 250 euro per dag vertraging;

Met betrekking tot de vordering tot bekendmaking van de herkomst en de distributiekkanalen van de inbreukmakende goederen of diensten:

Geïntimeerden te veroordelen tot en te bevelen al hetgeen hen bekend is omtrent de herkomst en de distributiekkanalen van de inbreukmakende goederen of diensten aan appellante, waaronder de aan hen verstrekte paswoorden en gebruikersnamen, mee te delen en haar alle daarop betrekking hebbende gegevens te verstrekken binnen de twee weken vanaf de betekening vanaf het tussen te komen arrest, op straffe van verbeurdverklaring van een dwangsom van 250 euro per dag vertraging;

Geïntimeerden solidair, minstens in solidum te veroordelen tot betaling van de verbeurde dwangsommen;

Met betrekking tot de vordering tot schadevergoeding:

Geïntimeerden zich solidair, minstens in solidum, te zien en te horen veroordelen tot het betalen aan appellante van een schadevergoeding van 5.000 euro, bedrag aan te passen terloops het geding, vermeerderd met de vergoedende interesten aan de wettelijke interestvoet vanaf 1 juni 2008 tot de datum van het tussen te komen arrest;

Het aldus bekomen totale bedrag van de schadevergoeding (hierin begrepen de vergoedende interesten) te vermeerderen met gerechtelijke interesten aan de wettelijke interestvoet vanaf de dag van het tussen te komen arrest tot de dag der volledige betaling;

Geïntimeerden zich solidair, minstens in solidum, te zien en horen veroordelen tot betaling aan appellante van alle gedingkosten, begroot op 2.680,45 euro.

6. Geïntimeerden besluiten tot de ongegrondheid van het hoger beroep.

III. Beoordeling

7. Geïntimeerden stellen dat appellante geen belang of hoedanigheid heeft om een vordering tot staken in te stellen bij gebrek aan beweerde inbreuken die op heden nog zouden voortduren. Zij treden de eerste rechter bij in zijn oordeel dat een stakingsvordering voor feiten die zich in 2008 hebben voorgedaan sowieso niet van doen is.

8. Appellante stelt terecht dat deze argumentatie moet worden verworpen.

Appellante voert aan dat geïntimeerden inbreuk plegen op haar auteursrecht en recht van producent van een databank. Zij voert een schending van haar subjectieve rechten aan, waardoor zij het vereiste belang heeft om een vordering tegen geïntimeerden in te stellen.

Wanneer een rechter een inbreuk op het auteursrecht vaststelt, beveelt hij tegenover de inbreukmaker de staking van deze inbreuk (artikel 86ter van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten - hierna: de Auteurswet).

Wanneer de rechter een inbreuk op het recht van een producent van een databank vaststelt, beveelt hij tegenover elke inbreukmaker de staking van deze inbreuk (artikel 12quinquies van de wet van 31 augustus 1998

houdende omzetting in het Belgische recht van de Europese richtlijn van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken – hierna: de Databankenwet).

Hieruit volgt dat appellante gerechtigd is om de staking te doen bevelen van elke inbreuk op haar auteursrechten en haar rechten als producent van een databank. Hoogdringendheid is geen voorwaarde voor een stakingsvordering.

Bovendien is het niet objectief uitgesloten dat geïntimeerden toch nog gebruik zouden maken van de kwestieuze databank.

9. Appellante zou geen belang of hoedanigheid hebben om een vordering in te stellen tegen de NV Active. Uit het verzendingsblad gevoegd bij het tijdschrift In Motion zou immers blijken dat GM Belgium dit tijdschrift heeft verzonden en dat de NV Active hierbij niet betrokken was.

10. Deze grief is evenmin gegrond.

Appellante voert aan dat de NV Active inbreuk heeft gepleegd op haar intellectuele eigendomsrechten (auteursrecht en recht van producent van databank) bij de uitgave van het tijdschrift In Motion. Appellante voert zodoende aan dat de NV Active haar subjectieve rechten heeft geschonden. Haar vordering is dan ook ontvankelijk ten aanzien van de NV Active. Of appellante over deze subjectieve rechten beschikt en of deze subjectieve rechten daadwerkelijk zijn geschonden door de NV Active, behoort tot de grond van de zaak.

11. Appellante claimt het auteursrecht op haar databank Pinakes.

Geïntimeerden, daarbij verwijzend naar het bestreden vonnis, stellen dat de databank niet auteursrechtelijk beschermd is, omdat haar structuur gebaseerd is op de technologie van een Excel spreadsheet.

12. Het hof overweegt als volgt.

Artikel 20bis van de Auteurswet bepaalt:

"Databanken die door de keuze of de rangschikking van de stof een eigen intellectuele schepping van de auteur vormen, worden als zodanig door het auteursrecht beschermd.

De bescherming van databanken op grond van het auteursrecht geldt niet voor de werken, de gegevens of de elementen zelf en laat de bestaande rechten op de werken, gegevens of andere elementen vervat in de databank onverlet.

Onder "databank" wordt een verzameling verstaan van werken, gegevens of andere zelfstandige elementen, die systematisch of methodisch geordend en afzonderlijk met elektronische middelen of anderszins toegankelijk zijn".

Uit deze bepalingen vloeit voort dat de vorm, de structuur, de schikking of de voorstellingswijze van een databank kunnen worden beschermd door het auteursrecht. Deze bescherming betreft niet de inhoud van de databank, zijnde de data zelf, met name de werken, gegevens of elementen; deze data kunnen het voorwerp zijn van een eigen bescherming (Cass. 11 mei 2001, www.juridat.be).

De auteursrechtelijke bescherming ziet op de vorm van het beschermde werk.

Consideransen 15 en 16 van richtlijn 96/9/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken (hierna: de Databankenrichtlijn) luiden als volgt:

"(15) Overwegende dat het enige criterium om te bepalen of een databank in aanmerking komt voor auteursrechtelijke bescherming moet zijn dat zij door de keuze of de rangschikking van haar inhoud een eigen intellectuele schepping van de maker vormt; dat deze bescherming betrekking heeft op de structuur van de databank;

(16) Overwegende dat bij de vaststelling of een databank in aanmerking komt voor auteursrechtelijke bescherming geen andere criteria mogen worden gehanteerd dan oorspronkelijkheid in de zin van intellectuele schepping van de maker; dat met name geen kwalitatieve of esthetische criteria mogen worden toegepast;"

Artikel 3 van de Databankenrichtlijn luidt als volgt:

"1. Volgens deze richtlijn worden databanken die door de keuze en de rangschikking van de stof een eigen intellectuele schepping van de maker vormen, als zodanig door het auteursrecht beschermd. Er worden geen andere criteria toegepast om te bepalen of ze voor die bescherming in aanmerking komen.

2. De auteursrechtelijke bescherming van databanken in deze richtlijn betreft niet de inhoud van die databanken en laat de bestaande rechten op die inhoud onverlet."

In het Football Dataco arrest (HvJ, 11 maart 2012, C-604/10, Football Dataco e.a.) oordeelde het Hof van Justitie als volgt:

29 Volgens artikel 3, lid 1, van deze richtlijn worden "databanken" in de zin van artikel 1, lid 2, van richtlijn 96/9 auteursrechtelijk beschermd indien zij, door de keuze of de rangschikking van de stof, een eigen intellectuele schepping van de maker vormen.

30 Uit artikel 3, lid 2, van richtlijn 96/9, gelezen in samenhang met punt 15 van de considerans ervan volgt dat de auteursrechtelijke bescherming waarin deze richtlijn voorziet, betrekking heeft op de "structuur" en niet op de "inhoud" van de databank en dus evenmin op de wezenlijke gegevens ervan.

31 Eveneens blijkt uit artikel 10, lid 2, van de overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom en artikel 5 van het WIPO-verdrag inzake auteursrecht, dat verzamelingen van gegevens, die vanwege de keuze of de rangschikking van hun inhoud een schepping van de geest vormen, als zodanig auteursrechtelijk worden beschermd. Deze bescherming strekt zich daarentegen niet uit tot de gegevens zelf en laat het auteursrecht op deze gegevens onverlet.

32 In dit verband betreffen de begrippen "keuze" en "rangschikking" in de zin van artikel 3, lid 1, van richtlijn 96/9 respectievelijk de selectie en de ordening van gegevens, waarmee de maker structuur aanbrengt in de databank. Deze begrippen hebben evenwel geen betrekking op de creatie van de in de databank opgenomen gegevensitems.

(...)

37 Ten tweede verwijst het begrip "eigen intellectuele schepping van de maker", zoals blijkt uit punt 16 van de considerans van richtlijn 96/9, naar het oorspronkelijkheids criterium (zie in die zin arresten van 16 juli 2009, *Infopaq International*, C-5/08, *Jurispr. blz. I-6569*, punten 35, 37 en 38; 22 december 2010, *Bezpečnostní softwarová asociace*, C-393/09, nog niet

gepubliceerd in de Jurisprudentie, punt 45; 4 oktober 2011, Football Association Premier League e.a., C-403/08 en C-429/08, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie, punt 97, alsook 1 december 2011, Painer, C-145/10, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie, punt 87).

38 Wat de samenstelling van een databank betreft, is aan dit oorspronkelijkheids criterium voldaan wanneer de maker ervan, bij de keuze of de rangschikking van de gegevens van deze databank, zijn creatieve vaardigheden op een originele manier tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzes (zie, naar analogie, eerdergenoemde arresten Infopaq International, punt 45; Bezpečnostní softwarová asociace, punt 50, en Painer, punt 89) en zo in staat is zijn werk een "persoonlijke noot" te geven (arrest Painer, reeds aangehaald, punt 92).

39 Aan dit criterium is echter niet voldaan wanneer voor de samenstelling van de databank technische overwegingen, regels of beperkingen gelden die geen ruimte laten voor creatieve vrijheid (zie, naar analogie, eerdergenoemde arresten Bezpečnostní softwarová asociace, punten 48 en 49, alsook Football Association Premier League e.a., punt 98).

40 Blijkens zowel artikel 3, lid 1, als punt 16 van de considerans van richtlijn 96/9, mogen bij de vaststelling of een databank ingevolge deze richtlijn in aanmerking komt voor auteursrechtelijke bescherming, geen andere criteria dan het oorspronkelijkheids criterium worden gehanteerd".

13. Rekening houdend met deze criteria oordeelt het hof dat de databank Pinakes auteursrechtelijke bescherming geniet, gezien deze door de vorm, de structuur, de schikking en de voorstellingswijze ervan een eigen intellectuele schepping van appellante vormt:

- Voor het beheer van de databank wordt gebruik gemaakt van het databankbeheersysteem genaamd Callimachus (stukken 20, 21 en 22 van appellante) dat door appellante zelf werd ontwikkeld. De databank steunt derhalve op technologie die blijk geeft van de vereiste oorspronkelijkheid.

- Voor wat betreft de keuze, de structuur en de schikking van de stof, bevat de databank gegevens betreffende de overheid, die op de door appellante bepaalde wijze worden gerangschikt en bewaard. De rangschikking en de structuur van de stof blijken uit de stukken 20, 21, 22 en 23 van appellante.

- De databank kan worden geraadpleegd via de internetpagina's van appellante (www.pinakes.be, www.overheidsdatabank.be en www.informationpublique.be) (stuk 19). De voorstellingswijze van de databank op de internetpagina's van appellante vormt een eigen intellectuele schepping van appellante.

- De gegevens worden op verschillende wijze ontsloten. Zij kunnen naar keuze van de klant worden geraadpleegd op de internetpagina van appellante, dan wel het voorwerp uitmaken van een bestand. Dit bestand wordt samengesteld op maat van de klant, die zelf kan bepalen welke gegevens hem worden geleverd. Appellante deelt een afdruk van dergelijk databestand mee. De klant heeft bovendien de keuze tussen een éénmalige raadpleging of een abonnementsformule (die toelaat om gedurende een bepaalde tijdspanne de databank herhaaldelijk te raadplegen). In functie van de gekozen wijze van ontsluiting, is de klant een vergoeding verschuldigd overeenkomstig het tariefplan van appellante. Deze dynamische ontsluitingswijzen betreffen de vorm, de structuur en de schikking van de databank.

Op basis van al deze elementen besluit het hof dat de databank Pinakes auteursrechtelijke bescherming geniet.

14. Appellante claimt ook de sui generis bescherming voor databanken op basis van de Databankenwet.

Volgens geïntimeerden kan deze sui generis bescherming echter niet gelden, aangezien de databank niet getuigt van een substantiële investering op het vlak van verkrijging, controle of prestatie. Dit is ook het standpunt van de eerste rechter.

15. Het hof overweegt als volgt.

Artikel 3, eerste lid van de Databankenwet bepaalt:

"Het recht van de producenten van databanken is van toepassing op databanken in ongeacht welke vorm, waarvan de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud in kwalitatief of kwantitatief opzicht getuigt van een substantiële investering."

De Databankenwet is de omzetting naar Belgisch recht van de Databankenrichtlijn.

Het Hof van Justitie legde de begrippen "investering in de verkrijging van de inhoud van een databank" en "investering in de controle van de inhoud van een databank" en "substantiële investering" uit als volgt (HvJ, 9 november 2004, *The British Horseracing Board Ltd e.a. v. William Hill Organization Ltd*, C-203/02):

"28 De tweede en de derde vraag van de verwijzende rechter hebben betrekking op het begrip investering in de verkrijging of de controle van de

inhoud van een databank in de zin van artikel 7, lid 1, van de richtlijn.

29 *In dit verband zij eraan herinnerd dat artikel 7, lid 1, van de richtlijn de aan het recht sui generis verbonden bescherming voorbehoudt aan databanken die aan een nauwkeurig criterium voldoen, te weten dat de verkrijging, de controle of de presentatie van hun inhoud in kwalitatief of kwantitatief opzicht getuigt van een substantiële investering.*

30 *In de bewoordingen van de overwegingen 9, 10 en 12 van de richtlijn heeft deze (...) tot doel het bevorderen en beschermen van investeringen in systemen voor de "opslag" en de "verwerking" van gegevens, welke bijdragen tot de ontwikkeling van de informatiemarkt in een context die wordt gekenmerkt door exponentiële groei van de hoeveelheid gegevens die jaarlijks in alle sectoren van bedrijvigheid wordt voortgebracht en verwerkt. Daaruit volgt dat het begrip investering in de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud van een databank algemeen moet worden opgevat als betrekking hebbend op de investering ten behoeve van het aanleggen van deze databank als zodanig.*

31 *In dit verband moet (...) het begrip investering in de verkrijging van de inhoud van een databank aldus worden opgevat dat het duidt op de middelen die worden aangewend om bestaande elementen te verkrijgen en in deze databank te verzamelen, met uitsluiting van de middelen die worden aangewend voor het creëren van die elementen. De door de richtlijn geregelde bescherming door het recht sui generis strekt er immers toe, de totstandkoming van systemen voor de opslag en verwerking van bestaande gegevens te bevorderen, en niet het creëren van gegevens die naderhand in een databank bijeen kunnen worden gebracht.*

(...)

34 *Het begrip investering in de controle van de inhoud van de databank moet aldus worden opgevat dat het ziet op de middelen die worden aangewend voor de controle van de juistheid van de gezochte elementen, zowel bij de samenstelling van de databank als tijdens het functioneren ervan, teneinde de betrouwbaarheid van de informatie in deze databank te waarborgen. De middelen die worden aangewend voor de controle in de fase waarin gegevens of andere elementen worden gecreëerd die vervolgens in een databank worden opgenomen, hebben daarentegen betrekking op dit creëren, zodat daarmee geen rekening kan worden gehouden bij de beoordeling of er sprake is van een substantiële investering in het kader van artikel 7, lid 1, van de richtlijn.*

35 *In dit verband sluit de omstandigheid dat de samenstelling van een databank samenhangt met de uitoefening van een hoofdactiviteit in het kader waarvan de samensteller van de databank tevens degene is die de in deze databank opgenomen elementen heeft gecreëerd, als zodanig niet uit dat deze persoon aanspraak kan maken op de bescherming die het recht sui generis biedt, op voorwaarde dat hij aantoont dat de verkrijging van deze elementen of de controle dan wel de presentatie daarvan, in de in de punten 31 tot en met 34 van dit arrest weergegeven zin, een in kwantitatief dan wel kwalitatief opzicht substantiële investering heeft geleverd, los van de middelen die voor het creëren van deze elementen zijn aangewend.*

36 *Ook al vereisen het opzoeken van gegevens en het controleren van de juistheid ervan op het moment van samenstelling van de databank in beginsel niet dat de samensteller van deze databank bijzondere middelen aanwendt, aangezien het gaat om gegevens die hij heeft gecreëerd en die te zijner beschikking staan, neemt dit niet weg dat het verzamelen van deze gegevens, de systematische of methodische ordening ervan in de databank, de organisatie van de afzonderlijke toegankelijkheid en de controle van de juistheid gedurende de gehele periode waarin de databank functioneert,*

tot een in kwantitatief en/of kwalitatief opzicht substantiële investering in de zin van artikel 7, lid 1, van de richtlijn kunnen nopen.

(...)

42 *Gelet op het voorgaande dienen de tweede en derde prejudiciële vraag als volgt te worden beantwoord:*

Het begrip investering in de verkrijging van de inhoud van een databank in de zin van artikel 7, lid 1, van de richtlijn moet aldus worden opgevat dat het duidt op de middelen die worden aangewend om bestaande elementen te verkrijgen en in deze databank te verzamelen. Het omvat niet de middelen die worden aangewend voor het creëren van de elementen die de inhoud van een databank vormen.

Het begrip investering in de controle van de inhoud van de databank in de zin van artikel 7, lid 1, van de richtlijn moet aldus worden opgevat dat het ziet op de middelen die worden aangewend voor de controle van de juistheid van de gezochte elementen, zowel bij de samenstelling van de databank als tijdens het functioneren ervan, teneinde de betrouwbaarheid van de informatie in deze databank te waarborgen. Middelen die worden aangewend voor de controle in de fase waarin elementen worden gecreëerd die vervolgens in een databank worden opgenomen, vallen niet onder dit begrip."

Het Hof van Justitie legde de begrippen, "investering in de presentatie van de inhoud van een databank" en "substantiële investering" als volgt uit (HvJ, 9 november 2004, Fixtures Marketing Ltd v. Svenska Spel AB, C-338/02) :

27 Het begrip investering in de controle van de inhoud van de databank moet aldus worden opgevat dat het ziet op de middelen die worden aangewend voor de controle van de juistheid van de gezochte elementen, zowel bij de samenstelling van de databank als tijdens het functioneren ervan, teneinde de betrouwbaarheid van de informatie in deze databank te waarborgen. Het begrip investering in de presentatie van de inhoud van de betrokken databank betreft op zijn beurt de middelen die worden aangewend om deze databank gegevens te kunnen laten verwerken, dat wil zeggen hetgeen is gedaan met het oog op de systematische of methodische ordening van de in deze databank opgenomen elementen en de organisatie van de afzonderlijke toegankelijkheid daarvan.

28 De investering in de samenstelling van de databank kan bestaan in menselijke, financiële of technische inspanningen of middelen, maar moet vanuit een kwantitatief of kwalitatief oogpunt substantieel zijn. Blijkens de overwegingen 7, 39 en 40 van de richtlijn ziet de kwantitatieve beoordeling op middelen die te becijferen zijn en de kwalitatieve beoordeling op niet-kwantificeerbare inspanningen, zoals een intellectuele inspanning of energieverbruik.

(...)

30 Ook al vereisen het opzoeken van gegevens en het controleren van de juistheid ervan op het moment van samenstelling van de databank in beginsel niet dat de samensteller van deze databank bijzondere middelen aanwendt, aangezien het gaat om gegevens die hij heeft gecreëerd en die te zijner beschikking staan, dit neemt niet weg dat het verzamelen van deze gegevens, de systematische of methodische ordening ervan in de databank, de organisatie van de afzonderlijke toegankelijkheid en de controle van de juistheid gedurende de gehele periode waarin de databank functioneert, tot een in kwantitatief en/of kwalitatief substantiële investering in de zin

van artikel 7, lid 1, van de richtlijn kunnen nopen".

Uit deze rechtspraak volgt dat het begrip investering in de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud van een databank algemeen moet worden opgevat als betrekking hebbend op de investering ten behoeve van het aanleggen van deze databank als zodanig.

Het begrip investering in de verkrijging van de inhoud van een databank moet aldus worden opgevat dat het duidt op de middelen die worden aangewend om bestaande elementen te verkrijgen en in deze databank te verzamelen.

Het begrip investering in de controle van de inhoud van de databank moet aldus worden opgevat dat het ziet op de middelen die worden aangewend voor de controle van de juistheid van de gezochte elementen, zowel bij de samenstelling van de databank als tijdens het functioneren ervan, teneinde de betrouwbaarheid van de informatie in deze databank te waarborgen.

Het begrip investering in de presentatie van de inhoud van de betrokken databank betreft de middelen die worden aangewend om deze databank gegevens te kunnen laten verwerken, dat wil zeggen hetgeen is gedaan met het oog op de systematische of methodische ordening van de in deze databank opgenomen elementen en de organisatie van de afzonderlijke toegankelijkheid daarvan.

De investering in de samenstelling van de databank kan bestaan in menselijke, financiële of technische inspanningen of middelen, maar moet vanuit een kwantitatief of kwalitatief oogpunt substantieel zijn. De kwantitatieve beoordeling ziet op middelen die te becijferen zijn en de kwalitatieve beoordeling zien op niet-kwantificeerbare inspanningen, zoals een intellectuele inspanning of energieverbruik.

De investering kan betrekking hebben op het verzamelen van de gegevens, de systematische of methodische ordening ervan in de databank, de organisatie van de afzonderlijke toegankelijkheid en de controle van de juistheid gedurende de gehele periode waarin de databank functioneert.

16. Rekening houdend met deze overwegingen oordeelt het hof dat de databank Pinakes een databank is waarvan de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud in kwalitatief of kwantitatief opzicht getuigt van een substantiële investering, in de zin van artikel 3 van de Databankwet.

De databank Pinakes bevat meer dan enkel de e-mail adressen van de Belgische gemeenten. Zij bevat onder meer de volgende gegevens: de organisatie, de afdeling, de naam van de contactpersoon, de functie van de contactpersoon, het adres van de organisatie (gebouw, straat, nummer, postcode, plaats) en de taal van de contactpersoon. Deze gegevens worden in de databank inwendig gerangschikt naar gelang verantwoordelijkheid, functie en organisatietype.

Het gaat hierbij ook om andere overheidsdiensten dan de gemeenten. Het verzamelen en bijwerken van alle voormelde gegevens en de rangschikking ervan naar gelang verantwoordelijkheid, functie en organisatietypes is voor de gemeenten alleen al een omvangrijk werk. De gegevens die in de databank Pinakes worden opgenomen worden niet door appellante zelf gecreëerd. Appellante dient derhalve een bijzondere inspanning te leveren, zowel voor de verkrijging, de controle als de presentatie van de databank.

Het verkrijgen van de gegevens vergt belangrijke menselijke, technische en financiële inspanningen. Hetzelfde geldt voor controle van de juistheid van de gegevens, zowel bij de samenstelling van de databank als tijdens het functioneren ervan, teneinde de betrouwbaarheid van de informatie in

deze databank te waarborgen.

De interne organisatie van de diverse overheden (gaande van de federale overheid tot de gemeenten) is aan vele veranderingen onderhevig, onder andere door benoemingen, promoties, opruststelling van ambtenaren, verkiezingen, tuchtsancties, reorganisatie van de diensten, verhuizing van de diensten, enz.

Appellante heeft verschillende werknemers in dienst met het oog op de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud van de databank (stukken 24 tot en met 28 van appellante) hetgeen erop wijst dat de menselijke inspanningen van appellante vanuit kwantitatief en kwalitatief oogpunt substantieel zijn.

Ook de presentatie van de gegevens vergt aanzienlijke menselijke, technische en financiële inspanningen. Het gaat hierbij om inspanningen met het oog op (stukken 18 en 19 van appellante) het structureren en het ordenen van de databank, het ontsluiten van de databank via de internetpagina's van appellante, de vorm en de vormgeving van de internetpagina's van appellante, van de zoekmotoren en van de zoekresultaten, het ontwikkelen van de middelen en de functionaliteiten om de gebruikers toe te laten de databestanden op maat te bekomen, en het beveiligen van de databank en van de erin opgenomen gegevens.

Uit de jaarrekening over het boekjaar 2009 blijkt dat de bezoldigingen voor dat jaar 206.703,10 euro bedroegen. De betrokken personeelsleden zijn aangeworven met het oog op de verkrijging, controle en presentatie van de inhoud van de databank Pinakes. Dit bewijst dat de financiële inspanningen van appellante vanuit kwantitatief oogpunt substantieel zijn.

De databank Pinakes kan derhalve genieten van de bescherming voorzien in de Databankenwet.

17. Appellante betoogt dat geïntimeerden inbreuk hebben gepleegd op haar auteursrecht en op haar recht als producent van de databank Pinakes.

18. De producent van een databank heeft het recht om de opvraging en/of het hergebruik van de gehele of een substantieel deel van de inhoud van de databank te verbieden (artikel 4, eerste lid Databankenwet). Het sui generis recht is dan ook beperkt tot deze handelingen (I. Vernimme en G. Meyer, "De sui generis rechtsbescherming van databanken - overzicht van rechtspraak in de Europese Unie (1998-2004)", I.R.D.I., 2004, 327).

Opvraging is de permanente of tijdelijke overbrenging van de inhoud van een databank of van een substantieel deel ervan op een andere drager, ongeacht op welke wijze en in welke vorm (artikel 2, 2° Databankenwet).

Hergebruik is elke vorm van het aan het publiek ter beschikking stellen van de inhoud van een databank of van een substantieel deel ervan, door verspreiding van kopieën, verhuur, online transmissie of in een andere vorm (artikel 2, 3° Databankenwet).

Deze begrippen moeten in het licht van het doel van de databankenrichtlijn worden uitgelegd, in die zin dat zij verwijzen naar iedere handeling die bestaat in het zich toe-eigenen respectievelijk het ter beschikking stellen van het publiek, zonder toestemming van de samensteller van de databank, van de resultaten van diens investering, waardoor deze laatste inkomsten waarmee hij wordt geacht de kosten van deze investering te kunnen dekken, worden ontnomen (HvJ, 9 november 2004, *The British Horseracing Board Ltd e.a. v. William Hill Organization Ltd*, C-203/02, r.o. 51).

Uit de briefwisseling en de conclusies van de NV Effective Media volgt dat zij erkent uit de databank Pinakes minstens het deel "lokale politiezones in België" in haar eigen databank te hebben geïmporteerd. Het staat vast dat de NV Effective Media dat deel van de databank heeft "opgevraagd", waarmee dan bedoeld wordt een permanent of tijdelijk overbrengen op een andere drager, ongeacht op welke wijze en in welke vorm. De NV Effective Media heeft geen gevolg willen geven aan het uitdrukkelijk verzoek van het hof om hierover concrete informatie en duidelijkheid te verschaffen.

Er is sprake van een in kwalitatief opzicht substantieel deel van de databank van Pinakes. Het staat vast dat de verkrijging, de controle en de presentatie van dit deel een omvangrijke investering van appellante vergen uit menselijk, technisch en financieel oogpunt. De opvraging door de NV Effective Media doet afbreuk aan deze investeringen. Het verbod van opvraging of hergebruik moet verhinderen dat aan deze investeringen schade zou worden toegebracht. Door deze opvraging heeft de NV Effective Media zelf belangrijke inspanningen kunnen besparen: zij heeft het tijdschrift kunnen versturen zonder zelf enige inspanning te moeten doen voor het verkrijgen en het verwerven van de benodigde data.

De NV Effective Media voert aan dat de databank haar ter beschikking is gesteld door de NV General Motors Belgium die zelf een gebruiksrecht op de databank kocht van appellante. Volgens de algemene voorwaarden van appellante verbindt de gebruiker zich ertoe de bekomen data niet aan derden ter beschikking te stellen, noch door te verkopen of te verhuren, noch op een website te plaatsen. Appellante heeft haar rechten als producent van de databank bijgevolg niet contractueel beperkt.

De opvraging door de NV Effective Media van een substantieel deel van de Pinakes databank gebeurde dan ook zonder de toestemming van

appellante, zodat de NV Effective Media een inbreuk heeft gepleegd op het sui generis recht van appellante.

De verwijzing door de NV Effective Media naar artikel 8, eerste lid van de Databankenwet is niet ter zake dienend. Overeenkomstig dit artikel kan de producent van een databank die op enigerlei wijze ter beschikking van het publiek wordt gesteld, niet beletten of verbieden dat de rechtmatige gebruiker van die databank in kwalitatief of kwantitatief opzicht niet-substantiële delen van de inhoud ervan voor welk doel ook opvraagt en/of hergebruikt. In voorliggend geval gaat het niet om een databank die op enigerlei wijze ter beschikking van het publiek wordt (of is) gesteld, noch om een opvraging/hergebruik van een niet-substantieel deel.

Bovendien is de NV Effective Media geen rechtmatige gebruiker van de databank van appellante.

De rechtmatige gebruiker is diegene die van de samensteller van de databank rechtstreeks of indirect toestemming heeft gekregen voor raadpleging van de inhoud van de databank (HvJ, 9 november 2004, The British Horseracing Board Ltd e.a. v. William Hill Organization Ltd, C-203/02, r.o. 58). Dit is niet het geval. De NV Effective Media heeft noch rechtstreeks noch onrechtstreeks toestemming van appellante gekregen om de inhoud van haar databank te raadplegen.

Ongeacht of de NV General Motors Belgium een fout (contractueel en/of inbreuk op intellectuele eigendomsrecht van appellante) heeft begaan, heeft de NV Effective Media zelf inbreuk gepleegd op het sui generis recht van appellante. Dat de NV Effective Media te goeder trouw zou hebben gehandeld, kan geen afbreuk doen aan deze inbreuk.

De inbreuk op het sui generis recht van appellante is tevens een inbreuk op artikel 1382 B.W.

Ook de raadpleging en het gebruik van de aldus onrechtmatig opgevraagde en toegeëigende inhoud van de databank maken een fout uit in hoofde van de NV Effective Media in de zin van artikel 1382 B.W.

Geïntimeerden stellen zelf in het kader van hun handelsactiviteit een databank samen. Als normaal vooruitziend en voorzichtig persoon in dezelfde omstandigheden geplaatst, had de NV Effective Media zich moeten vergewissen van de herkomst van de data. Door dit niet te doen, was de NV Effective Media nalatig en heeft zij door het raadplegen, het opvragen en het gebruiken van de databank van appellante foutief gehandeld.

19. De NV Active betwist enige inbreuk te hebben gepleegd op het sui generis recht van appellante. Het magazine In Motion is het fleetmagazine van de NV General Motors Belgium. Het magazine werd weliswaar uitgegeven door de NV Active, maar verzonden door de NV General Motors Belgium zelf. De NV Active zou zelf met de verzending bijgevolg niets te maken hebben.

De NV Active meent dat dit afdoende bewezen wordt door de vermelding "verzonden door: General Motors Belgium NV " op het verzendingsblad.

Aan het verzoek van het hof om meer informatie bij te brengen over de samenwerking tussen de NV Active en de NV General Motors Belgium, wordt geen gevolg gegeven. Hierover wordt er geen enkel stuk door geïntimeerden bijgebracht. Geïntimeerden beperken zich tot het neerleggen van de twee nummers van de tijdschriften Fleet en In Motion.

In het e-mailbericht van de heer Bart Jacobs van 3 oktober 2008 wordt gesteld dat de NV Active de gebruiker is van de adresbestanden die eigendom zijn van de NV Effective Media. Dit spreekt de stelling tegen die thans in de procedure door de NV Active wordt ingenomen, en maakt deze stelling ook ongeloofwaardig. Indien de NV Active niets met de verzending van het tijdschrift In Motion zou te maken hebben gehad, zou zij dit immers meteen hebben opgeworpen. De NV Active is daarentegen op zoek gegaan naar de oorsprong van de gebruikte adressen, wat uiteraard op een gebruik van de adressen door de NV Active wijst.

Het hof oordeelt zodoende dat ook de NV Active zich schuldig heeft gemaakt aan een onrechtmatige opvraging van een substantieel deel van de databank van appellante. De overwegingen uit het vorige randnummer zijn mutatis mutandis van toepassing op de opvraging door de NV Active.

De inbreuk op het sui generis recht van appellante is tevens een inbreuk op artikel 1382 B.W.

De NV Active is ook geen rechtmatig gebruiker van de databank van appellante (cfr. vorig randnummer).

Ook de raadpleging en het gebruik van de aldus onrechtmatig opgevraagde en toegeëigende inhoud van de databank maken een fout uit in hoofde van de NV Active in de zin van artikel 1382 B.W.

Geïntimeerden stellen zelf in het kader van hun handelsactiviteit een databank samen. Als normaal vooruitziend en voorzichtig persoon in dezelfde omstandigheden geplaatst, had de NV Active zich moeten vergewissen van de herkomst van de data. Door dit niet te doen, was de NV Active nalatig en heeft zij door het raadplegen, het opvragen en het gebruiken van de databank van appellante foutief gehandeld.

De doorgifte van de gegevens van de NV Effective Media aan de NV Active, impliceert ook in hoofde van de NV Effective Media een onrechtmatige opvraging.

20. Ten slotte hebben de NV Effective Media en de NV Active ook inbreuk gepleegd op het auteursrecht van appellante door zonder haar toestemming over te gaan tot reproductie van een deel van de Pinakes databank.

21. Op grond van al deze overwegingen dient de staking van deze inbreuken te worden bevolen zoals verwoord in het dispositief van dit arrest.

22. Appellante vordert op basis van artikel 86ter, § 2 Auteurswet en artikel 12 quinquies, § 2 Databankenwet de vernietiging van de opgevraagde inhoud.

Op basis van artikel 86ter, § 3 Auteurswet en artikel 12 quinquies, § 3 Databankenwet vordert appellante ook dat geïntimeerden zouden meedelen wat hen bekend is omtrent de herkomst en de distributiekkanalen van de onrechtmatig opgevraagde inhoud, waaronder de aan hen verstrekte paswoorden en gebruikersnamen, en haar alle daarop betrekking hebbende gegevens zouden verstrekken, dit alles onder de verbeurte van een dwangsom.

Het verweer van geïntimeerden beperkt zich ertoe te stellen dat de hoofdvordering van appellante ongegrond is.

In hetgeen voorafgaat heeft het hof beslist dat de hoofdvordering van appellante wel degelijk gegrond is.

Het hof acht het gerechtvaardigd en redelijk deze maatregelen op te leggen, aangezien geïntimeerden geen gevolg hebben willen geven aan de uitdrukkelijke verzoeken van het hof om concrete, specifieke informatie en stukken te verstrekken over de wijze waarop en het kader waarin de opvraging van de databank heeft plaatsgevonden.

23. Appellante vordert een schadevergoeding van 5.000 euro. Dit bedrag dient ter vergoeding van haar materiële en morele schade.

Geïntimeerden betogen dat appellante haar schade niet bewijst.

Het hof overweegt als volgt.

De inbreuken door geïntimeerden houden een aantasting in van de intellectuele eigendomsrechten van appellante waardoor zij zowel op het materiële als het morele vlak schade lijdt. De inbreuken zijn een aantasting van de substantiële investeringen die appellante heeft gedaan voor het samenstellen, het opzetten, het ontsluiten en het bijwerken van de databank alsook van de investeringen die appellante heeft gedaan om de databank te vrijwaren tegen onrechtmatig gebruik en verspreiding. Door de miskennis van de rechten van appellante als producent van de databank en van de door appellante verrichte substantiële inspanningen en investeringen ondergaat appellante ook morele schade.

Deze schadevergoeding kan in redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld op een forfaitair bedrag, wanneer de omvang van de schade op geen andere manier kan worden bepaald.

Het is niet mogelijk om de door appellante geleden schade aan de hand van concrete elementen te bepalen. Het hof stelt de schadevergoeding dan ook in redelijkheid en billijkheid vast op een forfaitair bedrag van 5.000 euro.

Appellante vordert op dit bedrag de vergoedende interesten vanaf 1 juni 2008, waarna op het totale bedrag de gerechtelijke interesten vanaf de datum van het arrest tot de dag van volledige betaling.

Hieromtrent voeren geïntimeerden geen betwisting.

OM DEZE REDENEN :

HET HOF, recht doende na tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond,

Vernietigt het bestreden vonnis,

Opnieuw beslissend,

Verklaart de vordering van appellante ontvankelijk en als volgt gegrond,

Zegt voor recht dat de NV Active door een deel van de inhoud van de databank Pinakes te raadplegen, op te vragen, op te slaan en te gebruiken voor de verzending van het tijdschrift In Motion, 7de jaargang, aflevering 25, augustus 2008, een inbreuk heeft gepleegd op de intellectuele eigendomsrechten van appellante op de databank Pinakes en een fout heeft begaan in de zin van artikel 1382 B.W.,

Zegt voor recht dat NV Effective Media door een deel van de inhoud van de databank Pinakes te raadplegen, op te vragen, op te slaan en te gebruiken voor de verzending van het tijdschrift Fleet, aflevering 60, juni

2008, alsmede door deze inhoud ter beschikking te stellen aan NV Active, een inbreuk heeft gepleegd op de intellectuele eigendomsrechten van appellante op de databank Pinakes en een fout heeft begaan in de zin van artikel 1382 B.W.,

Beveelt geïntimeerden om deze inbreuken te staken,

Legt geïntimeerden het verbod op om onrechtmatig de databank Pinakes te raadplegen, op te vragen, op te slaan, te gebruiken, te hergebruiken of te verspreiden onder eender welke vorm en voor eender welk doel, op straffe van verbeurdverklaring van een dwangsom van 1.000 euro per overtreding van voormeld verbod vanaf de betekening van dit arrest,

Beveelt geïntimeerden om binnen de 14 dagen na betekening van dit arrest het door hen opgevraagde en gebruikte deel van de databank Pinakes op hun kosten te vernietigen door dit op onherroepelijke wijze van hun informaticasystemen te wissen, op straffe van verbeurdverklaring van een dwangsom van 250 euro per dag vertraging,

Veroordeelt geïntimeerden tot en beveelt hen al hetgeen hen bekend is omtrent de herkomst en de distributiekkanalen van de inbreukmakende daden en inhoud, waaronder de aan hen verstrekte paswoorden en gebruikersnamen, aan appellante mee te delen en haar alle daarop betrekking hebbende gegevens te verstrekken binnen de twee weken vanaf de betekening vanaf het arrest, op straffe van verbeurdverklaring van een dwangsom van 250 euro per dag vertraging,

Veroordeelt geïntimeerden in solidum tot het betalen aan appellante van een schadevergoeding van 5.000 euro, vermeerderd met de vergoedende interesten aan de wettelijke interestvoet vanaf 1 juni 2008 tot de datum van dit arrest, en tot betaling op het aldus bekomen totale bedrag van de

schadevergoeding van de gerechtelijke interessen aan de wettelijke
interestvoet vanaf de dag van dit arrest tot de dag der volledige betaling,

Veroordeelt geïntimeerden in solidum in de kosten van beide aanleggen,
vastgesteld in hoofde van appellant op 260,45 euro +186 euro.

Veroordeelt geïntimeerden in solidum tot de betaling aan appellante van
een rechtsplegingsvergoeding van 1.210 euro voor de procedure in eerste
aanleg en van 1.210 euro voor de procedure in graad van hoger beroep
(bedragen gevorderd door appellante).

Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting van de
burgerlijke **achtste kamer** van het hof van beroep te Brussel, op **27.1.2014**
waar aanwezig waren en zitting hielden :

B. LYBEER,
C. VAN SANTVLIET,
E. HERREGODTS,
K. BATSELIER,

Raadsheer d. Voorzitter,
Raadsheer,
Raadsheer,
Griffier.

Kaatje BATSELIER

Els HERREGODTS

Catharina VAN SANTVLIET

Bruno LYBEER

Voor eensluidend afschrift
de griffier

HELPERS EMMY